

**Velja v Ljubljani
in po pošti:**

celo leto . . . K 84—
pol leta . . . " 42—
četrt leta . . . " 21—
za mesec . . . " 7—

za inozemstvo:

za celo leto naprej K 95—
za pol leta . . . " 50—
za četrt leta . . . " 26—
za mesec . . . " 9—

Jugoslavija

Na pismene naročbe brez
pošiljatve denarja se ne
moremo ozirati.

Naročniki naj pošiljajo
naročnino
po nakaznici.

Oglasi se računajo po po-
rabljenem prostoru in si-
visok ter 45 mm
ter za enkrat
a večkrat popust.

Uredništvo je na Starem trgu šte. 19. Telefon
šte. 360. — Upravištvo je na Marjiniem trgu
šte. 8. — Telefon šte. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 40 vinarjev.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj pri-
loži za odgovor dopisnica ali znamka. — Dopisi
naj se frankirajo. — Rokopisi se ne vračajo.

Žalostna usoda naših in- ternirancev na Koroškem.

Slovenski interniranci v Trebe-
singu so poslali deželni vladi za Slo-
venijo obupno pismo, datirano 13. t.
m., kjer prosijo nujne pomoči.

Mislili smo, da so Nemci na pod-
lagi sklenjene pogodbe izpustili naše
ljudi in da je naša vlada zahtevala in
dosegla takojšnjo oprostitev naših in-
ternirancev, toda to se ni zgodilo.
Kakor je razvidno iz dotičnega pisma,
naši ljudje še vedno trpijo v nemških
ječah. Ali gospodje pri vladi res ni-
majo časa in zmisla, da bi energično
zahtevali takojšnjo oprostitev sloven-
skih koroških internirancev? Kje so
naši poslanci? Ljudstvo je po pravici
vznemirjeno nad malomarnostjo vo-
dilnih krogov.

Medtem ko trpijo naši ljudje od
nemških koroških oblasti, izpuščajo
pri nas nemške internirance, katerim
se itak ni slabo godilo na varnem. —
Nismo za neusmiljeno interniranje,
toda dokler Nemci drže naše ljudi na
Koroškem, ne smemo poznati nobe-
nega sentimentalnega „človekoljubja“.
Za nemške internirance hodijo inter-
venirati slovenski voditelji, za ubogo
slovensko rajo na Koroškem se ne
zmenj nihče!

V ilustracijo, kako postopajo naše
merodajne oblasti, navedemo par dej-
stev. Ko je prišel odposlanec naših
internirancev na Koroškem k blago-
godnemu vitezu Pogačniku na Du-
gordnem vitez, naj kot jugoslovanski
poslanik izposluje, da izpusti Nemška
Avstrija naše ljudi, je odgovoril gosp.
vitez: „Se boje pač za svoj trebuh!“
K deželni vladi v Ljubljani pa je prišla
posebna deputacija v imenu nesrečnih
internirancev, da prosi vlado za ta-
kojšnjo pomoč. V deputaciji so bili
gg. Grafenauer, župnik Trunk, dr.
Arnejc, župan Šala in učitelj Kovač.
In kaj se je zgodilo? Gospod pover-
jenik jih ni hotel sprejeti. Deputaciji
so rekli, da ga ni, dočim je sedel pri
svoji uradni mizi.

Take stvari se godijo v času, ko

spuščajo pri nas nemške internirance
na svobodo, naši ljudje na Koroškem
pa so izročeni na milost in nemilost
ošabnemu Nemcu. V znamenju „kul-
ture in človekoljubja“ se ne sme pri-
nas Nemcu skriviti niti las, slovenski
interniranci na Koroškem pa niti tre-
notek niso varni pred nemško dru-
haljo.

Mi in Italija.

Trst, 15. junija 1919.

Italijanska politika je bila vedno
sovražna slovanstvu. Italijansko sov-
raštvo do bivše avstro-ogrske mo-
narhije je bilo najtesneje združeno z
mržnjo in preziranjem Slovanov, ki
so tvorili državno in vojaško moč
habsburških trinogov. Med vojno se
je Italija hinavsko približevala Slova-
nom, celo nam je ponujala v eni roki
svobodo, v drugi pa veliko mater Ita-
lijo, toda v resnici je bila ona prva,
ki nam je želela slavni konec na raz-
valinah stare Avstrije. Odkar je zad-
njič zamahnil z repom beneški lev na
naši zemlji, od tedaj je raslo italijan-
sko sovražstvo do prebivalcev na
vzhodnem bregu Jadranskega morja.
Za levom sv. Marka je zavladal ob
našem morju dvoglavi avstrijski orel,
ki nas je navidezno ščitil pred itali-
janskim levom, v resnici pa je brez
usmiljenja kljuval naše meso in pil
našo kri. Ko se je ustvarjala zedinjena
Italija, so italijanski politiki klicali za-
man na pomoč stare Rimljane in be-
neškega leva v muzeju, kajti Avstrija
ni izpustila iz rok našega Primorja,
brez katerega ne bi mogla dihati.

Italijansko sovražstvo do habs-
burske monarhije je raslo sporedno
z našim narodno-političnim delom.
Italijani so dobro vedeli, da smo zato
„Avstrijci“, ker nočemo Italije. V Ita-
liji so imenovali dosledno vsakega
avstrijskega Slovana „austriaco“, do-
čim jim je bil tudi avstrijski Nemec
samo „tedesco“. V Trstu in drugod
ob naši Adriji so Italijani nastopali
predvsem proti Slovencem in Hrvatom
in so se bolj bali našega naciona-
lizma nego avstrijske protitalijanske

politike. Živeli so v prepričanju, da
bo Avstrije gotovo enkrat konec, ne
pa Jugoslovancev in naše zemlje.

In tako se je zgodilo. Avstrije ni
več. Dvoglavi avstrijski orel je poginil,
kakor nekdanji slavni beneški lev. Ju-
goslovani pa smo ostali na svoji
zemlji in smo prepričani, da bomo
doživeli kmalu čas, ko bo razpadel
v prah tudi savojški križ in z njim itali-
janska megalomanija. Naj ne mislijo
Italijani, da so za vedno prevzeli av-
strijsko dedščino! Moč sile je sicer
velika, toda kjer ni moralne sile, tam
ni uspeha. Delo, ki smo ga začeli v
Avstriji, bomo nadaljevali v Italiji, do-
kler ga ne dovršimo v Jugoslaviji.
Italijanska politika in sovražstvo nas
ne bosta nikdar uničila. Z nami so
svobodni bratje jugoslovani, z nami
bo svobodna majka Rusija in ves
slovanski svet — saj „največ sveta
otrokom sliši Slavo“!

Naši kresovi.

Prvič po petih letih bodo zopet
goreli naši kresovi v vsej svoji kra-
soti. Staroslovanski običaj kresov se
ni ohranil v nobenem narodu tako
živo, kakor v našem, kakor da bi se
bili ravno mi vedno najbolj zavedali
velike nevarnosti. S kresovi smo si
dajali Slovenci preko vseh gorskih
grebenov, ki dele našo domovino,
znamenje, da še živimo, da v nas živi
stari slovanski duh, da smo eno.

Letos pa imajo naši kresovi že
poseben pomen: zažigali jih
bomo prvič na svobodni svoji
zemlji. Zato bi bilo potreba, da
bodo letošnji kresovi veliki, veličastni,
spominski. Združijo naj se po mož-
nosti z malo slavnostjo, z govori in
pesmijo, da bodo ostali vsem v
spominu.

Prvi kres svobode! Kakšna
krasna misel. Na naše najvišje vrhove
pojdemo, da jih tam zažgemo, da se
bodo videli daleč na okrog, da bomo
s temi ognji dokazali, da v vseh naših
dušah gori živ ogenj, da čutimo in
mislimo vsi eno, da naša srca gre v
ljubezni do svobode in domovine.

Kjer ne bomo videli kresa, bomo
mislili, da tam ni gorečih src.

Letošnji kresovi naj ka-
žejo posebno našim neodre-
šenim bratom, da mislimo
nanje. Kresovi iz svobodne jugo-
slavije naj kažejo bratom v nesvo-
bodni domovini, da jih ljubimo z
žarkim ognjem, ki bo nekoč osvo-
bodil vso domovino. Naši kresovi
pa naj kažejo tudi na sever
našim bratom ob meji, da stoji
ves slovenski narod pripravljen za
boj, da ohrani zemljo svojih dedov.
Od gor do gor, od ene meje do
druge naj se pozdravljajo naši kre-
sovi, ki so tisoč let goreli na nesvo-
bodni zemlji, kakor da so prerokovali
dan, ko bodo zagoreli po svobodnih
vrhovih naše domovine.

Vprašanje pa je, ali naj žgemo
svoje stare kresne kresove, ali naj
jih postavimo na predvečer Vidovega
dne. Oboje ima svoj pomen. Ker smo
žgali stare kresove svoji preteklosti,
bomo žgali letošnji kres svoji bodo-
čnosti, zato bi bilo mogoče prav, ko
bi žgali letošnje kresove na večer
27. t. m., to je pred Vidovim dnevom.
Ker je želeli, da gore vsi kresovi
na en večer saj vemo, kako je v
njih lepa naša domovina, bi bilo
dobro, da se določi dan, da ne bo
zmede. Mislimo, da imamo sto
vzrokov, da pozdravimo z
Vidovimi kresovi letos brate
Srbe, ki so osvobodili naš
Korotan. To bi bila najsijaj-
nejša manifestacija vsega na-
roda za naše bratstvo, ujedi-
nenje in osvobodjenje naše
zemlje. Pozdravi izpod Triglava
naj gredo po Savi nizdol do Bel-
grada, v znak, da se zavedamo, kaj
je bil Vidov dan v zgodovini našega
odrešenja. Tudi bi bilo umestno, da
bi tudi mi, kakor se to godi na Češ-
kem, v vsakem kraju zasadili „lipo
svobode“ in ta dan bi bil zelo pri-
meren za tako priprosto vaško slavnost.
Zato naj bi se v vsakem
kraju sešla vsa društva in
naj bi se pripravila na to, da
se Vidov dan lepo proslavi in

V osvobojeni Koroški.

(Dalje.)

Sicer nas pravzaprav jako malo
briga, kako so si in kako si še bodo
Nemci uredili svoje razmere in Dunaj
je za nas od 29. oktobra 1918 lanski
sneg, ker so in bodo naše oči poslej
uprte v Beograd. Slišal sem pogo-
varjati se o tem dva nemška sopotnika
v vlaku, v razgovor pa se nisem vme-
šaval, ker sem se hotel drugje pre-
pričati o istinitosti trditve gospoda iz
srednje Štajerske. Prišedši v G. sem
se spustil v razgovor z nekaterimi tam
ostalimi nemškimi kmeti. Predvsem
sem jih vprašal, kako se počutijo zdaj
„pod jugoslovanskim jarmom.“ Niso
mogli dovolj prehraniti skrajno ko-
rektnega in discipliniranega nastopa
našega vojaštva. V nadaljnjem razgo-
voru sem se začel zanimati za prej-
imenovano „Los von Wien Bewegung.“
Podražil sem jih, kako da je vendar
mogoče, da ravno tisti Nemci, ki so
svojčas najboljši upili, kako so „Kai-
sertreu“ zdaj naenkrat ne marajo ni-
česar več slišati o „cesarskem“ Du-
naju. Skoro da so bili hudi name,
kako da ne morem razumeti, da je

Dunaj gotova poguba za Nemško
Avstrijo. Ta državnica, ki bo imela okoli
6 milijonov prebivalcev, naj ima za
prestolico-mesto z nad 2 milijona
ljudmi. Ta „Wasserkopf“ — tako sedaj
nazivljejo Dunaj — bo vendar vse
„požiri“, kar bo ostalih 4 milijone ljudi
pridelalo. In še od teh 4 milijonov
prebivalcev 2 milijona v goratem nero-
dovitnem ozemlju in se ne moreta
živeti od lastnih pridelkov. Na ta način
bi bila najbolj obremenjena srednja
Štajerska in Koroška, ki bi morala vse
svoje pridelke pošiljati „požrešnemu“
Dunaju, njim pa ne bi ostalo niti to-
liko, da bi se sami živeli. — Kdo je
začel propagirati idejo odcepitve
od Dunaja, mi ni znano, dejstvo pa
je, da se je po imenovanju južnih
delih Nemške Avstrije globoko ukore-
ninila. Če se bo ta ideja udeležila in
kako, je za nas precej vseeno, važno
pa je dejstvo, da trezno misleči
Nemci v obmejnih pokrajinah
nikakor ne nasprotujejo pri-
klopitvi k Jugoslaviji, nego
si naravnost žele, da pridejo
v državo, ki nudi svojim dr-
žavljanom tako sijajne pogoje
za obstoj, kot je to ravno v

Jugoslaviji. Z ogorčenjem in sveto
jezo sem se v tistem hipu spomnil
onih naših nezadovoljstev in za-
bavljačev, ki dan na dan tarrajo in
jadikujejo, da je življenje kot je pri-
nas v Jugoslaviji nezno, da jim ni
živeti in kaj vem še vse! Ker pa vemo,
kake baže, oziroma kakega mišljenja
so ti ljudje, vemo, kam pes taco molí.
Pa se jim še dolgo ne bo posrečilo.
Idoč iz G. po stranskih poteh proti
Celovcu, sem moral vedno znova ob-
čudovati to krasno zemljo, premre-
ženo z belimi cestami, ki jih križajo
žuboreči potočki, levo in desno bo-
gata žitna polja, sočnati travniki in
gozdovi. In vsepovsod tako blagodejen
mir, zdelo se mi je, da vidim, kako
se razprostirajo pri matere zemlje, da
vdihava vase novi sveži zrak pod svo-
bodnim jugoslovanskim solncem. Ka-
kor da je vsa narava, ki marsikod še
nosi sledove nemškega opustošenja,
sama vesela, da je jugoslovanski junak
ubil nemškega zmaja in osvobodil Kra-
ljičino. In ko zjutraj prvi zlati solnčni
poljublja to z nedolžno krvjo na-
pojeno, tako izmučeno zemljo ter se
v gajih oglasi ptičji spev in se vse
cvetke po prostranem polju leskečejo

v rosnih biserih, se človeku razširijo
prsa, srce mu utriplje hitreje in ustne
šepečejo iskreno zahvalo vsem onim,
ki so položili svoje življenje na žrtve-
nik domovine, da osvobode ta biser
jugoslovansko zemljo.

Prišedši do Krke, sem moral kre-
niti na cesto, a tudi tam nisem mogel
naprej, ker je most čisto razdejan.
Moral sem se obrniti in iti do želez-
niške proge. Tudi železniški most so
Nemci razstrelili, a naši vrli železničarji,
ki so svojo službo opravljali nepre-
stano noč in dan pod vodstvom gos.
Škerjanca, so most še isti dan ko
je bil razstreljen, v toliko popravili,
da se je moralo peš priti čez. Kako
velikansko delo so vršili naši želez-
ničarji, ki so v sovražnem artilerijskem
ognju neustrašeno dovažali municijo
in prehrano, niti ne moremo dovolj
oceniti. In ne samo, da so vršili svojo
žel. službo! Ker ni bilo na razpolago
tehničnih čet, so se brez obotavljanja
podali tudi na vsa druga dela, da
tako čimprej omogočijo redni promet.
To se jim je tudi v polni meri posre-
čilo in za našo hrabro armado gre v
prvi vrsti njim priznanje in zahvala
nas vseh. (Dalje.)

da bo njihov kres oznanjal po vsej Jugoslaviji, da se vsaka vas pri nas zaveda velikih časov, v katerih živimo.

Kako Italijani izvajajo ljudsko glasovanje v Dalmaciji?

Knin, 16. junija. Italijani izvajajo ljudsko glasovanje. Dosedaj nam je znano toliko: V Promini so podpisali 400 oseb, ki niso dale svojega podpisa, niti niso bile sploh pozvane, da kaj podpišejo. Izdajica, načelnik sela Razvadja Mile Nadrčić, vodi karabinirje od hiše do hiše in popisuje vse družinske člane, ne da bi jih sploh kaj vprašal. Pred dvema dnevoma so Italijani spekli na prostem dva vola, da bi ljudi privabili, a nihče se ni odzval. Italijani ne dajejo ljudstvu več moke, nego le še nekaj aspirina in drugih malekosti, ker pošiljajo vse po vaseh za ovaduhe, da pripravijo ugodna tla za ljudsko glasovanje. V Kninu hodi od hiše do hiše znani glup, zapiti ovaduh, učitelj Pichler v spremstvu karabinerjev in preti ljudem, da ne dobe več hrane, če se ne izjavijo za Italijo. Njegova mati ga je opominjala, on pa jo je radi tega izgnal iz hiše.

Splošna stavka proti mirovni pogodbi.

Internacionalni proletarijat je začel po vseh deželah z obsežno propagando, da se uprizaro 24-urna splošna stavka proti mirovni pogodbi, katero namerava vsiliti imperijalistična ententa premagani Nemčiji in njenim zaveznikom. V Parizu so se vršile konference delavskih zastopnikov Francije in Italije, dočim se teh konferenc niso udeležili Angleži, ne Belgiji. Italijani so takoj izjavili svojo pripravljenost za stavko. Konferenca ni imela pozitivnega uspeha.

Politični pregled.

p Narodno predstavništvo obstoji pravzaprav le na papirju. Čeprav nimamo še pravega parlamenta in ne pravih poslancev, ki bi zastopali pred državo voljo in zahteve svojih volilcev, vendar bi se dalo marsikaj storiti zlasti v socialnem oziru. Delo narodnega predstavništva je brez vsebine. Ali je to parlament, če ne sme „predstavnik“ vložiti interpelacije katere ni preje pokazal ministru? Če minister iz enega ali drugega vzroka ne more odgovoriti na interpelacijo, se sploh ne sme interpelirati! Čemu je sploh narodno predstavništvo, če izda finančni minister preko parlamenta odredbo o uveljavljanju srbskega carinskega tarifa za celo Jugoslavijo! Ljudska nezadovoljnost z narodnim predstavništvom je popolnoma upravičena. Kaj šele, ko bi ljudstvo vedelo, da gospodje predstavniki pridno vlečejo dijete iz notranje in zunanje političnih ozirnov!

p Ne prevračajte kozolcev! Včerajšnji „Slovenec“ meni, da se je „Najprej“ po pravici zdelo smešno in otročje, ko je po Ljubljani „Jugoslavija“ prevračala habsburške spomenike. Nismo mislili, da gotovi gospodje še vedno žalujejo za svojimi apostolskimi velečanstvi. Če je odstranitev spomenikov naše sužnosti smešno in otročje dejanje, kaj pa je n. pr. „prevračanje“ katoliških firm v jugoslovanske? Seveda Avstrija je bila „strogo katoliška“ država, Jugoslavija pa je demokratična. Radi kšćta samega pa se vendar ni treba sramovati svojega katoliškega imena! Ne prevračajte kozolcev, gospodje pri „Slovencu“!

p Najbolj nemško avstrijsko mesto Gradec ima za župana soc.-demokrata Muhitscha (Muhich), ki je rodom Slovenec.

p Belgija priznava kraljestvo SHS. Iz Pariza javljajo, da je belgijski minister za zunanja dela Huyssmans izročil 13. t. m. našemu posla-

niku v Parizu dr. Vesniću noto, v kateri vlada kraljevine Belgije priznava kraljestvo Srbov, Hrvatov in Slovencev.

p Tirolski Nemci so imeli na Iselbergu pri Inomostu protestni shod proti Italijanom, ki hočejo imeti čisto nemške kraje na Tirolskem.

p Preventivna cenzura na Češkem. Vsled dogodkov na Slovaškem, kjer so madžarski boljševiki s pomočjo Italijanov zasedli precej ozemlja, je uvedena v čehoslovaški republiki preventivna cenzura za časopise.

p Politični odnosi na Češkem. „Narodna politika“ poroča, da se izvrši rekonstrukcija kabineta takoj po izvršenih volitvah v narodno skupščino. Sedaj vlada po vsej Češki živahna volilna kampanja. — Vojni minister Klofač je podal demisijo, katero pa je odklonil preds. Masaryk.

p Modernistično gibanje češke duhovščine. Iz Prage javljajo: Kakor poročajo listi, so odpotovali včeraj v Rim čehoslovaški odposlanci duhovniki Krojher, Kolínek in Sanda kot deputacija čehoslovaškega duhovništva, da razpravljajo o dovoljenju verskih in cerkvenih reform. Glavna zahteva češke duhovščine je ustanovitev samostojnega čehoslovaškega patrijarhata. Nadalje zahteva čehoslovaška duhovščina, da se odpravi celibat in nacionalizira bogoslužje na ta način, da se vpelje čehoslovaški jezik v vsej božji službi. Deputacija je opremljena z državnimi pooblastili.

(Ldu)

Pokrajinske vesti.

kr Iz Kranja. V stari Avstriji ni manjkalo denuncijantov. Tudi v Kranju smo jih imeli. Ob prevratu so se sicer skrili, toda sedaj zopet zapuščajo svoja skrivališča skupno z mladino, med katerimi je tudi par tukajšnjih gimnazijcev, ki v zadnjem času pridno denuncirajo součence in součence. Seveda šolsko leto se bliža koncu, vsled česar se ne sme zamuditi noben trenutek, da bi se ne škodovalo posameznim učencem in celim razredom. Naša mlada Jugoslavija potrebuje in bo potrebovala delavnih in značajnih moč, ne pa propalic, ki skušajo svoje nezmožnosti in plitvo znanje zakriti z denunciranjem. Dolžnost vsakega poštenega dijaka in dijakinje, kakor tudi vsakega posameznega poštenega prebivalca kranjskega mesta je, zastaviti vse svoje moči, da se ta svojat izsledi in izroči javnemu zaničevanju. Vsi na delo in pokažimo širši javnosti, da za take elemente v starodavnem Kranju ni prostora.

kr Celje. Kljub temu, da se je sklenilo, kakor se je poročalo v časopisih, da se izžene profesorje nemške narodnosti iz Celja, ki brezposelno žive med nami, se še do danes potikajo, razun dveh, vsi ostali po Celju. Ali še bodo morebiti upostavljene nemške paralele? Med njimi vidimo še tiste ljudi, ki so bili najstrastnejši nemški zagrizenci in ki so si celo prekrstili, tik pred preobratom, svoje slovansko ime, v pristno nemško. Ljudje, ki so psovali Slovence z vsemi mogočimi priimki, jedo sedaj naš kruh in nič kaj jih ne vleče v Nemško Avstrijo. Kako dolgo še?

kr Celje. Tukajšnji prehranjevalni urad je zelo radodaren napram tujcem. Nemci, ki študirajo v Gradcu in prihajajo v Jugoslavijo samo ob počitnicah, da se pokrepčajo, dobe pri prehranjevalnem uradu izvoznico, za prav lepe količine, različnih živil ter se odhajajoč smejejo, češ Jugoslavlani nam pa nič kaj ne zamerijo. Malo več pazljivosti!

kr Celje. Pred enim mescem je bil premeščen od tukajšnjega okrajnega glavarstva v Ljubljano okrajni glavar dr. Andrejka, na njegovo mesto sem v Celje pa je bil imenovan novi glavar dr. Žužek. Preznačilno za razmere je pač dejstvo, da novoimenovani okrajni glavar svoje službe še do danes v Celju ni nastopil. Kam pelje ta pot, povejte nam gospodje pri ljubljanski vlad!

kr V Vojniku pri Celju je priredilo celjsko pevsko društvo v nedeljo 15. t. m. koncert na vrtu gostilničarja Kovačiča. Prihitei so v Vojnik v lepem številu Celjani in kmečki okoličani, manjkalo pa je z malo izjemo vse tržanstvo. Posledica domačih lokalnih preprirov in nezdravih razmer.

kr Maribor. Nemci in nemčurji izzivajo zadnji čas stem, da ostentativno nosijo plavice (modriž) posebno ob nedeljih.

kr Maribor. (Iz sodno-pisarniške službe.) Nadoficijanta Martin Trojner, Jurij Karba ter oficijanta Viktor Bonča in Franjo Korošak mariborskega okrožnega sodišča so imenovani za kanceliste istotam.

kr Maribor. Na ženskem učiteljskem šolskih sester v Mariboru je vpisovanje za prvi letnik šolskega leta 1919/20 v petek, dne 4. julija od 8. do 12. ure. Ob 2. popoldne istega dne začne sprejemni izpit.

kr Šoštanj. Žalostni Šoštanj še vedno duhti v plavicah. Nemčurske fraje nosijo po cele šopke plavic na svojih grudih in izzivalno se bliskajo njih oči. Na dnevnem redu je še tudi vedno nemško klepetanje. Sramota! Znani vojni milijonar in zagrizenec Vošnjak, se je vrnil iz internacije. Radi bi znali, čemu se je izpustilo take ljudi in še v obmejne kraje. Bodo mirovali?

kr Cmurek. Za nevtralni pas sta vozila razven avtomobilov na vozovih orožje in strelivo iz Nemške Avstrije mesar Oberer in vinska tvrdka Posch. Našim ljudem na znanje — ker imata omenjena dosti opravka na slovenskih tleh. Posch ima celo posestva v mariborskem okraju.

Dnevne vesti.

dn Finančni minister se je povrnil v Belgrad. Iz Belgrada javljajo: Finančni minister se je vrnil s potovanja v Zagreb in Ljubljano, kjer je bival teden dni. Minister je posetil vse tamošnje finančne delegacije, a z zastopniki velikih bank, trgovcev in industrijalcev se je posvetoval o našem valutnem vprašanju. Z ministrom so potovali vsi glavni poročevalci ministrstva za finance. (Ldu)

dn Osrednja učiteljska organizacija v kraljevini SHS. Unija jugoslovanskega učiteljstva. — Posvetovanje o ustanovitvi enotne osrednje učiteljske organizacije v kraljevini Srbov Hrvatov in Slovencev se vrši v dneh 24. do 26. t. m. v Belgradu. Delegati slov. učiteljske Zaveze odpotujejo iz Ljubljane v nedeljo, dne 22. t. m., z jutranjim vlakom do Zagreba. Istega dne popoldne in drugega dne zjutraj se vrši v Učiteljskem domu v Zagrebu konferenca med našimi delegati in med delegati hrvatskega Saveze. Dne 23. dopoldne se odpeljejo Slovenci in Hrvati v Belgrad.

dn Potovanje v Celovec. Dravska divizija objavlja: Promet potnikov v Celovec je dovoljen z 18. junijem. Potniki, namenjeni v Celovec, se morajo izkazati z dovoljenjem okrajnega glavarstva oziroma policijskega ravnateljstva, in sicer izdajajo dovoljenja policijsko ravnateljstvo v Ljubljani ter okrajno glavarstvo v Celju in Mariboru. To dovoljenje vidira vsakokrat komanda dravske divizijske oblasti v Ljubljani oziroma obmejno poveljništvo v Mariboru in mestna komanda v Celovcu. Kot potno dovoljenje zadostujejo izkaznice istovetnosti, opremljene s sliko. Pripomnjeno pa mora biti na istih izrečno dovoljenje za mesto Celovec. Vsak potnik mora tekom 3 dni zapustiti Celovec. V izvanrednem slučaju dovoli mestna komanda v Celovcu največ dvanedevno podaljšanje. Potovanje v Celovec je dovoljeno edino le preko Dravograda, Sinče vasi in sicer le za kraje južno od Drave. Za potnike iz krajev, ležečih severno od Drave, izdajo poveljniki odredov propustnico za Celovec samostojno.

dn Slovenski redarji v Celovcu. Iz Celja je prispelo precejšnje število slovenskih redarjev — Tržičanov v Celovec, da vrše obmejno

policijsko službo in skrbe za red v mestu.

dn Jaremina je vinski kraj v Slov. Goricah. Ljudje so torej darovali vina za koroške begunce. Nabralo se ga je 746 90 l. Hvala vsem posebno pa še kaplanu M. Medvedu, ki je napravil zbirko. Ker so koroški begunci, čeprav so se vrnili, vendarle veliki reveži, ker so jim podivjani Nemci vse opustošili, bi bilo umestno, da Slovenci posnemajo vrle Jeseničane ter napravijo po svojih farah „zbirke“ za uboge Korošce. Naj bi se ta akcija organizirala in dobili bi za uboge Korošce mnogo posebno tako potrebnega živeža.

dn Zveza vojnih invalidov za Štajersko naznanja javnosti, da ni nobeda oseba opravičena brez potrdila Zveze v imenu organizacije vojnih invalidov nabirati prostovoljna darila. Posebno se opozarja javnost na gosp. Ivana Topolovška v Celju, ki nastopa v imenu Zveze, brez odborovega dovoljenja, kajti za morebitni, po njem sprejeti denar ne odgovarjamo. Prosto-voljna darila se bodo po celi Štajerski nabirala pod kontrolo centrale. Nabiralci bodo določeni od centrale. Vsaka nepoklicana oseba naj se takoj naznani orožništvu in centrali v Celju. Odbor.

dn Srčne pozdrave pošiljajo vsem slovenskim fantom in dekletom iz osvobodene Koroške fantje naskočne čete II. voda: častn. namestnik Marič Malevž, narednik Hufnagel Viktor, četov. Polajner Martin, Bernik Franc, desetniki Špöler Alojzij, Barlič Josip, Štamol Jakob, pešci Valenčič Ivan, Čuk Franc, Jurca Rado, Pograjc Franc, Mirtič Aaron, Bedenc Ivan, Trovovsek Emil, Kastelic Franc, Medved Josip, Lahajner Franc, Zega Emil, Veisaisen Joško, Abl Franc, Ulih Franc.

Ljubljanske vesti.

1 Stanovanjska beda. Shod. V tej zadevi se vrši v ponedeljek 23. 6. 1919 ob 19 in pol v dvorani Mestnega doma jako važen shod javnih uslužbencev. Vsi prizadeti in njih družine naj se ga zanesljivo polnoštevilno udeležijo. — Odbor za odpravo stanovanjske bede.

1 Baš prav ... „Sieg ist uns zu Teil geworden, und das Land blüht segensreich. Gottes Sohne strahl' in Frieden auf ein glücklich' Oesterreich“ — so besede razglednicam, kojih je cela vrsta razstavljena, poleg mnogih nemških drugih, v veži trgovine na Dunajski cesti. In v sredini te razglednice kajpada — slika cesarja, zakrneža in krvoloka Frana Josipa! — Da nimajo ljudje narodnega čuta, je čudno, še bolj čudno je pa — da si upajo ... — Tudi po nekaterih trafikah je še polno te „robe“, ki ne bo šla nikdar več v denar. In ti ljudje reflektirajo tako radi na prodajo tobaka SHS.

1 „Društvo tehnikov v Ljubljani“ ima odborovo sejo v soboto, dne 21. t. m. ob pol 21. uri. Dnevni red: Poročilo o sklepih zagrebskega sestanka.

1 O sinočnji predstavi v dramskem gledališču „Listnica“ in „Neizprosni stražnik“ je sodba soglasna, da ima edino dobro stran to, da ne traja predolgo.

1 Krojaška zadruga naznanja, da se vrši pomočniška preizkušnja v ponedeljek dne 23. junija točno ob pol 9. uri v Zadrugi pisarni. Istotam ima krojaško nakupovalno društvo napredaj razne podloge za krojače in šivilje, ter raznovrstnega sukanca.

Roparski napadi v velenjski okolici.

Celje, 19. junija 1919. (Izv. por.)

V velenjski okolici se ponavljajo čim pogostejši roparski napadi. Dostaj še ni seveda dognano, če gre tu za kako infiltracijo nasilnega boljševiškega gibanja. Roparski rokovanji se pšlužujejo različnih tatinskih zvijač, zlasti se preoblačijo v vojaške uniforme ter oborožavajo s puškami. Drzni nastopi teh rokovnjaških tolp plašijo

vsakega mirnega, poštenega kmeta. Uniforma pa našemu kmetu še vedno vlije silen strah, tako da postane pred „službeno puško“ brez moči in povsem zmeden.

V vojaški uniformi.

Bivša avstrijska vzgojevalna metoda je res vcepila silen respekt pred vojaško uniformo. Vsakemu kmetu in priprostemu človeku je bila vojaška uniforma božanstvo. Tega psihološko vzgojevalnega momenta se poslužujejo v velenjski okolici razni razbojniki, ki se dan na dan pojavljajo.

Dne 10. t. m. je prišlo po noči k kmetu Francetu Pečecniku v Podkrajcu pet vojaško oblečenih mož s puškami, osorno zahtevalo: „Kje je sin Vaš, ki mora takoj k vojakom? Odprite vrata!“ Pečecnik jim je odgovoril, da nima nobenega vojaško obvezanega sina in da ne odpre vrat. Razbojniki so s puškami kopiti siloma udri v hišo, pričeli po hiši streljati in izsiljevali od domačinov denar. Izšli so od Pečecnika 706 kron. Toda niso bili zadovoljni! Začeli so prebrskavati po hiši in še odnesli dve hranilnični kuzličici za 2600 K in 2500 K.

Drugi napad.

Drugi roparski napad so vprizorili pri posestniku Ivanu Fajmoštru v Podkrajcu. Udrli so v hišo in z namerjenimi puškami zahtevali denar. Vzeli so ves denar in pri odhodu je neki razbojnik ustrelil v posestnika Fajmoštra, ki ga težko ranil v desno stegno. Njegovo ženo so rokavnjači silno pretepli.

Grozen roparski umor.

Groza in strah se je polastila mirnega prebivalstva velenjske občine pred temi drznimi telovaji. Posestniki si niso bili varni svojega življenja niti imetja. Ropi so se skoraj vsak dan ponavljali. Dne 15. t. m. opolnoči so trije vojaško oblečeni in s puškami oboroženi zločinci uprizorili grozen roparski ulom na Prelogah pri Velenju. Udrli so v hišo dobrega, imovitega posestnika Korena. Z orožjem v roki so zahtevali od njega, naj jim izroči ves denar, ker se je branil, so ga na licu mesta ustrelili. Bil je takoj mrtev. Za tem so napadli njegovo 18. letno hčerko Marijo in od nje zahtevali pod grožnjami denar. Obstrelili so jo smrtno nevarno. Pozneje so nesrečno Marijo prepeljali v celjsko bolnišnico. Korenova žena jim je pravočasno utekla. Utekel jim je tudi sosed Dertačnik. Odnegli so precej denarja in drugih stvari.

Pod ključem.

O teh silovitih ponovnih roparskih napadih so bile obveščene vse varnostne oblasti v celjskem okraju. Celjskim policijskim agentom se je slednjič posrečilo izslediti to roparsko druhal rokavnjačev in so doslej spravljali na varno: Velušček Franc, 21 let star, rudar iz Prelog; Mihalič Valentin, 19 let star, iz Družmirja pri Šoštanju, dalje Gostecnik Ivan, Tomc Alfonz in Kresnik Lovro. Sedaj so v preizkusalnem zaporu celjskega okrožnega sodišča.

Smrtna obsodba v Celju.

Celje, 19. junija. (Izv. por.). Včeraj je izreklo tukajšnje porotno sodišče prvo smrtno obsodbo, od kar obstoja naše kraljestvo. Po dolgotrajni burni porotni obravnavi je sodišče izreklo na podlagi porotniškega krivdoreka smrtno obsodbo zoper Alojzija Jurkoviča zaradi roparskega umora. Koncem januarja letos se je pri Sv. Jurju na Turjem zgodil grozen roparski umor. Umorjeni in oropani so bili posestnik Ivan in njegova žena Terezija Matek ter dekla Volaj. Zločina sta bila osumljena in obtožena brata Alojzij in Janez Jurkovič iz Hrastnika. Alojzij je bil spoznan krivim hudodelstva ropa in obsojen na smrt, dočim je bil Janez Jurkovič oproščen.

Zahtevajte „Jugoslavijo“ po vseh gostilnah, kavarnah in brivnicah! Pridobivajte novih naročnikov!

Tihotapska družba tobaka s sedežem v Ljubljani.

Celje, 19. junija. (Izv. por.). Celjska policija je prišla na sled veliki tihotapski družbi s sedežem v Ljubljani, ki je vtihtapljala ogromne množine duhana v Nemško Avstrijo. Ta družba je posebno rada skrivala duhan po kletih. Celjska policija je zaplenila zakonskima Josipu in Mariji Pogorevcnik, iz Spodnje Šiške, 800 viržlnk in 159 zavojev finega hercegovinskega tobaka, ki sta ga hotela vtihtapiti v Nemško Avstrijo. Blago je na opozoritev celjske policije zaplenil carinski urad v Mariboru, omenjena dva pa so izročili ljubljanskemu redarstvenemu uradu.

Kulturni pregled.

kl Tolmačenje staroslovenskega prevoda Novega Zakona. Naš odlični slavist Vatroslav Jagić, bo končal v najkrajšem času svoje tolmačenje staroslovenskega prevoda Novega zakona. To delo bo vredno bogatega in plodnega Jagićevega znanstvenega delovanja.

kl A. Sič, „O slovenskih narodnih nošah“. Opisovatelj slov. narodnih vezenin, je popisal sedaj že razne vrste narodne noše. Narodna noša je prišla v novejšem času že zopet do veljave in ob raznih slavnostih nastopa že cela vrsta našega ženstva v njej. Žal, da ne vedno v pravilni opremi, kakršna je bila noša naših prednic in naših prednikov, pri kranjskih, štajerskih, koroških, goriških, beneških, istrskih in ogerskih Slovencih, to je verno in spretno sestavljal Sič v tej knjžici. Vsem, ki se zanimajo za narodne noše, knjžico toplo priporočamo. Knjžico je izdala Tiskovna druga v Ljubljani, Sodna ul. 6. Naroča se pri njej. Cena K 3-20, po pošti K 3-50.

Gospodarstvo.

g Kako se uničuje pri nas industrija! Splošno se lahko opazja, kako malo industrije premoremo ta čas Jugoslovani. A najdemo se še brezvestneži, kateri se niso še dosti nasitili njih vojnodobičarskih žepov in skušajo vničiti še to, kar na polju industrije posedujemo. Ožigosati hočemo samo nekaj slučajev. Blizu kolodvorja Lesc nahaja se pred vojno zgrajena stavba, v kateri je bila pivovarna, ki žal radi nemške konkurence in kartela ni mogla pred vojno vspevati. Sedaj ko se nam ni bati tuje konkurence, bi pod spretnim vodstvom gotovo lahko vscvetela in marsikaki domačin bi pri podjetju lahko zaslužil. Prišel je pa znani vrhniški bogataš K-č-n kupil je posestvo in pivovarno in že je začel podirati stavbo.

Prodaja opeke, traverze, les, kotle za pivo varit itd. Vničil je sicer eno podjetje, a kaj to, zaslužil bode lepe denarce, od katerega še davkarja ne dobi fیکا. Ker so deželne naklade, se istih ognje najlože po tej metodi, ako se hoče kaj zaslužiti. Napravil je baje tako že z eno tovarno v okolici Domžal. Sicer bi bila stavba, ako je pivovaren v Jugoslaviji preveč, tudi lahko služila za kako drugo podjetje, ker je v bližini kranjska dež. elektrarna in električne moči v izobilju. Tu bi bil toraj vsak izgovor zastoj. Na Bledu je pa kupila znani hotel Toplice domačinka, kako smo bili veseli, katera je pa poročila sedaj Madžara. Ker kot tuja državljanica ne more dobiti koncesije, posestva pa ne more prenesti na Ogrsko, zamislila se je brihtna glavica drugo metodo. Opravo je prodala za znesek, kolikor je dala za vse posestvo z opravo vred! Sedaj že odprodaja veliki salon ob jezeru in tako bode počasi zginit po K. leški metodi ta hotel v tujino.

Mar se li ne da napraviti kako naredbo ali postavbo, da se preprečijo enake državi škodljive manipulacije. Treba nam bode stati na straži pred enakimi izkoriščevalci naše domovine kate im je mar edinole njih nenasitna bisaga.

g Kaj je s carino? Nekateri trgovci, ki so nakupili v Nemški Avstriji blago za Jugoslavijo, pripovedujejo, da so morali plačati za posamezne partije kolosalno carino. Tako n. pr. za eno moško obleko 200 K. Zopet drugi za partijo železa, ki je stalo 200.000 kron, skoro ravno toliko carine, kakor znaša cel fakturni znesek. Gotovo je, da nimamo z Avstrijo še pravilne trgovske pogodbe, vendar pa visoka carina ne bo toliko koristila državi, kakor pa posameznim trgovcem, ki so si tekom vojne nakopičili v špekulativne svrhe velike množine blaga, katerega drugače ne bodo spravili v denar, kakor če bo uvoz kolikor mogoče otežkočen. Vlada postopa pravilno, da ščititi interese naše trgovine, vendar pa naj se pri tem ozira tudi na druge državljane.

g Prepoved porabljanja zelenega žita. Minister za prehrano dr. Korošec je izdal naslednjo naredbo o prepovedi porabljanja zelenega (še nezrelega) žita: pšenice, rži, ječmena in ovsu: § 1. Od dneva izdaja te naredbe, pa do časa žetve se prepoveduje vsako porabljanje posejanega žita: pšenice, rži, ječmena in ovsu, osobito košnja žita, sečnja ter porabljanje za pašo živine. Od te prepovedi so izvzeti primeri, kadar je vsled elementarnih ujmov, pozebe, mraza in podobnega onemogočeno, da bo žito dozorelo. V teh primerih more politično oblastvo I. stop. dovoliti, da se žito še pred žetvijo porablja. — § 2. Prestopke predpisov v § 1 te naredbe bodo kaznovala politična oblastva prve stopnje (mestni magistrati, okrajna glavarstva z zaporom do 6 tednov in z globo do 20 tisoč kron. — § 3. Prepoveduje se pridelek žetve vnaprej kupiti ali prodajati. Pogodbe, ki bi se zoper to prepoved sklenile, se smatrajo, za pravno ne obstoječe, razen tega bodo pogodbeniki kaznovani v smislu § 2. te naredbe. — § 4. Ta naredba dobi moč z dnem razglasitve v uradnih listih. — Belgrad, dne 5. junija 1919. Štev. 10.202 Podpredsednik ministrskega sveta, minister za prehrano in obnovo dežel: Dr. Korošec s. r.

g Čeho-slovaški bančni urad finančnega ministristva in njega provincijalne podružnice bo sprejel al, počenši s 1. julijem t. l. od vseh denarnih zavodov v državi srebro, zlato in tuje valute v svrhu kritja novega državnega valutnega posojila. Namen te transakcije je, zbrati naravnim potom od ljudstva kolikor mogoče mnogo kovanega denarja, ki naj bi služil kot prvi temelj kritja novega papirnatega denarja, ki se ga namerava izdati. Ta ukrep nam kaže sijajno zdrave nazore čeških narodnih gospodarjev; brezdvoma bo našel globok odmev v visoko razvitem čeho-slovaškem narodu. I mi naj bi pazno opazovali razvoj te akcije, katero bomo morali na vsak način upoštevati pri regulaciji naše valute. — il.

Zadnje vesti.

Vladna kriza v Italiji.

Orlandov kabinet odstopi?

Dunaj, 17. junija. „Wiener Mitagspost“ javlja iz Rima: Ministrski predsednik Orlando je podal kralju demisijo kabineta. Kralj je opozarjal na nerazjasnjeni položaj in na težkoče pri sestavi novega kabineta. Orlando bo dal v zbornici na glasovanje, ali naj kabinet ostane. (Ldu)

Radikalna opozicija proti vladi?

Belgrad, 19. junija. (Izv. por.) Radikalni desidenti imajo številne in pogoste seje, na katerih živahno razpravljajo o energični opoziciji proti sedanji vladi. Misli so še deljene. Nekateri so za takojšnjo brezpogojno opozicijo, drugi pa zagovarjajo stališče, da je treba z opozicijsko taktiko počakati dotlej, dokler ne pade definitivna odločitev glede mej na mirovni konferenci v Parizu.

Komunistično gibanje na Dunaju.

Maribor, 19. junija. (Izv. por.) Po poročilih dunajskih in graških listov se komunistično gibanje na Dunaju čimdalje bolj razširja, zlasti med številnim, nezaposlenim vojaštvom. Pomankanje in brezposelnost sili proletarske vrste v komunistično strujo. Splošna je nezadovoljnost proti sedanji vladi. V vojašnicah se snujejo oddelki rdeče garde, katera je nekateri glavne vojašnice že povsem zasedla in oborožila. Jutri bo pogreb nedeljskih žrtev. Komunisti agitirajo za splošno enodnevno stavko.

Strah pred komunizmom na Dunaju.

Dunaj, 17. junija. Neka parlamentarna korospondanca javlja, da pokrajinski poslanski krogi postopanje dunajskih komunistov najstrožje obsojajo. Ako si pribori komunizem premoč, bodo države zaprle ves dovoz na Dunaj. (Ldu)

Madžari skušali zasesti Dunajsko Novomesto.

Dunaj, 19. junija. (ČTU) Madžarski komunisti so nameravali vpasti čez mejo in vkorakati v Dunajsko Novomesto ter zasesti tvornico streliva Wöllersdorf. Ljudska bramba pa je preprečila to nakano. Vlada si še ni na jasnem, kaj naj ukrene proti madžarskim komunistom. (Ldu)

Odstop hrvatskega bana?

Zagreb, 19. junija. (Izv. por.) Današnji „Obzor“ javlja, da v kratkem odstopi dr. Palaček, kakor tudi dr. Domljanović, poverjenik za notranje zadeve.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Anton Pesek.

Tiska „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Mali oglasi

stanejo prvih 10 besed 4 K, vsaka nadaljnja beseda 30 vin. - Dopisovanje in ženitna ponudba pa vsaka beseda 1 K.

Prodaja se:

Proda se nova omara, preproga (Salontepich), črna obleka in namizno perilo. Naslov v upravnistvu Jugoslavije. 826

Svinjske masti, zajamčeno čiste, ter kukuruza i pšenice večjo količino imam za prodati. Reflektanti koji žele, da kupe moraju imati izyoznice za žito. M. Milanović, Vel. Grdjevac, Kraj Bjelovar. 811

Konja, 3 leta starega, angleške pasme, prodam. Odam tudi več voz gnojja, več težjih voz, 1 lovski voz (brek) i zapravljenec in eno elegantna kočija. Poizve se v Rožni ulici 15. 809

Pianino, skoraj nov, avtomatičen z umečkom se prodaja. Poizve se pri Franc Zajec, optik v Ljubljani, Stari trg. 813

Hiša z malim vrtom, malo vodno močjo ob okrajni cesti pol ure od Kranja se prodaja. Več pove L. Rebolj v Kranju. 918

Kupi se:

Automobile, vseh vrst, z ali brez gumija, kakor tudi gumi posebej kupuje Anton Neidhart, Zagreb, Preradovičeva ulica 22. 823

Vinske sode 50-500 i vsebine kupim. - Ponudbe na upravnistvo pod „Vinski sodi“. 824

Kupujem smrekov les, jelka, hrastov in bukov bodi si okrogel ali rezan. Cene za les naložen v vagon se naj naznanijo na V. SCAGNETI, parna žaga za drž. kolodvorom v Ljubljani. 419

Službe:

Službe išče pridna deklica. Gre najraje v Zagreb. - Ponudbe pod „Mara“ na upravo. 832

Več spretnih pomočnic za žensko krojaštvo se sprejme v Holzapflov ulici št. 5. 806

Pridna, poštena deklica za hišna opravila se sprejme v Ljubljani. Prednost oni, ki zna vsaj nekaj šivati. Naslov v upravi lista 805

Vajenca sprejemem in močno zavijalko v trgovino s čevlji. Poizve se v trgovini Oblak Aleksander, sv. Petra cesta 28. 822

Tesarje kakor tudi več učencev se sprejme proti dobru plačilu v trajno delo. ANTON STEINER, mestni tesarski mojster, Ljubljana, Jeranova ulica št. 13. 747

Učenca, nad 15 let starega, poštenih staršev, kakor tudi več pomočnikov sprejme takoj Mihael Dobravc, slikarski in plesarski mojster v Celju, Gosposka ul. 2. 815

Razno:

Ponk v francoščini. Ponudbe na upravo pod „Francoščina“. 824

Banko ili tvrdke, koje su voljne raznovrstnu hranu kao pšenicu kukuruz zob, ječam itd. u Srijemu kupovati neka se radi ponuda obrate na „Libertas“, Zagreb, Wilsonov trg št. 1. 790

Razkrinkani Habsburžani.

Moja preteklost.

Spisala grofica LARISCH, nečakinja cesarice Elizabete in njena dvorna dama.

(11. nadaljevanje.)

Dve zimi sem preživela v Mentone, kjer smo najeli vilo Michel, in neko leto sta se stari kralj saški Albert in njegova soproga kraljica Karola nastanila tam v Hotelu d'Angleterre. Bila sta jako prijazna do mene in sta hotela, da se peljem vsak popoldan z njima na izprehod; in ob nedeljah sem vedno hodila z njima k maši. Kralju sem navadno rekla »stric«, kraljici pa »teta« Karola. Bila sta prav dobra človeka, ki bi jih vsakdo zamenjal za kakega preprostega profesorja in njegovo ženo, kadar sta šla na izprehod, ker nista bila nimalo podobna kraljevski dvojici. Tam so nastale neke male neprilichnosti glede razmerja kraljčine dvorne dame in komornika, a kraljica Karola je preprečila vsak škandal glede izida s tem, da je zahtevala, da sta se morala nemudoma poročiti.

Z mojim soprogom sva imela na Dunaju stanovanje na št. 28. Praterstrasse; to najino bivanje v prestolici je dalo povod nesmiselnim govoricam, češ, da sem prebivala v palači in dajala ob času sezije velike zabave. To je docela neresnično; stanovanje smo najeli samo za dve leti in najemščine nismo obnovili. Kadar sem pozneje prišla na Dunaj, sem stanovala vedno v hotelu. Zahajala sem v veliki meri v družbo, in kadar je bila cesarica na dvoru, grof Laisch ni mogel preprečiti, da ne bi bila vedno pri njej.

Dvor je ogromno, nadvse neprijazno poslopje, a zasebne sobane moje tete so bile prekrasne. S pomočjo hodnika in stopnišča so bile v zvezi z nekakim aneksom, kjer je stanoval njen čitalec in ki je bil docela odločen od cesaričin soban, dočim so dvorne dame stanoval v drugem delu dvora.

Vzprejemna dvorana tete Cissi je bila čisto bela; zraven nje je bila neprijetna jedilnica, zato pa njeni budoar, ki je bil prava študija v rdeči barvi. V napravljalni sobi je stala ogromna toaletna miza, obložena s kristalom in srebrom, neka soba poleg nje pa je bila opremljena z vsakovrstnimi gimnastičnimi pripravami.

V tej sobi se je cesarica vadila v sabljanju, in kaj ljubka je bila videti v kratkem sivem krilu in majhnem oklepu. Poučeval jo je sin gospoda Schützlerja, mojega starega učitelja v Monakovem; in kakor v vsaki stvari, ki se je je lotila, se je odlikovala tudi v sabljanju.

Ta zabava ji je nadomestila norenje za cirkus, in Elizabeta, ki je takrat trpela na bolečinah v ledjih, ni več zahajala toliko na lov kot prej.

Cesarjeve sobe so bile daleč od cesaričin; njena vrata so vedno stražili vojaki. Franc Jožef, ki je bil močno zaljubljen v svojo ženo, pogosto ni smel k njej, kadar je Elizabeta obšla njena ljubezen do samote, in ob takih prilikah je nikdar ni videl nikdo drugi, kakor njeno najozne spremstvo.

Cesarica je dajala prekrasne majhne pozne večerje, ko je večina krepstnih prebivalcev dvora že davno spala. Ob teh prilikah sem navadno preživela nekaj prav srečnih večerov, in pri eni takih večerij je bilo, da sem se zopet sešla z grofom Herbertom Bismarkom, ki je bil tedaj ataše na Dunaju. Elizabeta je grof precej mikal, a mi je štela v zlo njegove pozornosti do mene, dokler ji nisem razložila, da sem bila v Kisungenu predmet njegove ljubezni.

Cesarica je bila silno praznoverna in včasih, ko sem izčrpala vso dunajsko govorico, me je pripravila do tega, da sem vtila beljak v kozarec vode, in potem sva skupaj skušali brati razna pomenljiva znamenja v oblikah, ki jih je beljak v vodi navzemal. Elizabeta se je vselej trikrat priklonila pred vsako srako, ki jo je le videla, in mlajši ji je nudil priložnost, da se je udajala katerikoli zaželjeni želji. Cesarica je trdno verovala v virline mrzlega železa, in ni nikdar šla mimo žrebljev ali odvrženih podkev, ne da bi jih bila pobrala. Zlo oko jo je navdajalo z resnično grozo in strah jo je bilo pred zlobnim vplivom onih, ki so ga imeli.

Teta Cissi je šla nekoč inkognito k neki vedeževalki na karte, vendar ni hotela nikdar povedati ničesar, kar ji je vedeževalka prerokovala razen to, da ji je rekla, da ne bo umrla v postelji.

»La to se utegne kaj lahko zgoditi, je rekla; kajti ko Valerija doraste, bom potovala po daljnih krajih, in neki dan se ne vrnem več.«

Njen pogovor me je vedno zanimal, kadar je le bila do mene prava Elizabeta — in rajši sem imela njeno melanholično razpalčenje, kakor simulirano veselost. Teta je mrzela ljudi, ki so se ji laskali, in ker se nisem nikdar pregrešila v tem, sva vedno dobro živeli skupaj. Sikfantiško vedenje njene rodbine jo je vedno razburjalo in pogosto se je sporekla s svojimi sestrami. »Želim, da bi bila rojena na ulici in da bi nikdar ne poznala svoje rodbine,« je nekoč rekla. Včasih je postala žrtev nekega nenaravnega sovraštva do svojih otrok.

(Dalje prihodnjič.)

„Žvezna tiskarna“ v Ljubljani, Stari trg

Izvršuje tiskovine vsah vrst, kakor: časopise, knjige, brošure, cenike, lepake, letake, usporedne, tabele, računa, kuverte in pisemski papir s firmo, vizitke, naslovnice, računsko zaključke in vsa v to stroko spadajoča dela okusno in ceno.

GLASOVIR

znamke „Toberer“

z izvrstnim zvokom, se vsled izselitve takoj prodaja. Pojasnila daje Harmet, Maribor, Webergasse/II.

Poštenu djevojk

za prodavačicu na trgu prima odmah, plača po dogovoru. Glavno je povjerenje.

II. Novak — Zagreb, Maksimirska cesta 64. Telefon 20 — 60.

Izvrstno žveplo

za žveplanje tri oddaja družba za promet petroleja v Ptuj. Oddaja na drobno in debelo po nizkih cenah.

KADI

iz trdega lesa in okrogel železen

rezervar

po 2—3000 litrov vsebine se kupi.

Ponudbe na Zabret & Komp. Britof pri Kranju.

Proda se

več kompletnih sobnih naprav z žimnicami na vzmeti ter navadnimi žimnicami. — Naslov se izve v Anončni ekspediciji Al. Matelič, Ljubljana, Kongresni trg št. 3.

Pecivo!

Cenjenemu občinstvu iz mesta in okolice uljudno priporočam svojo pekarno

v Ptuj,

Prešernova ulica.

Vsaki dan sveže pecivo od najnavadnejše do najfinejše vrste.

Anton Vavpotič, pek.

Gostilna

„pri pošti“

v Ptuj, Panonska ulica

priporoča cenjenemu občinstvu izborna vino, in vsakovrstna mrzla in goraka jedila. Postrežba točna in solidna.

Wajlentič, gostilničar.

Dobro nagrado

dobi dotični, komur se posreči izslediti dva kovčega, katerih eden je rujave barve z velikimi belimi črkami R. A. na pokrovu, drugi, manjši, je siv vojaški kovčeg z isto označbo, ali pa vsaj album s slikami. Izgubili so se zgoraj imenovani kovčegi začetkom novembra 1918, lastnika nekega častnika letalske skupine št. 38 (Flieger Komp. 38). Morebitna pojasnila naj se blagovolijo sporočiti na I. jugoslovanski anončni in informačni zavod Beseljak & Rožanc, Ljubljana, Frančevo nabrežje št. 5.

Oklic.

A I 577/19—5

V zapiščino po Antonu Umnik v Ljubljani, Marije Terzije cesta št. 7, spadajoče premičnine kakor razno pohištvo, obleka in dragocenosti se bodo odprodale na prostovoljni javni dražbi dne 21. junija 1919.

Dražba se bode vršila v imenovani hiši v podstrešnem stanovanju.

Pričetek dražbe ob pol 10. uri dopoldne. Reči se smejo ogledati od 9. do pol 10. ure. Okrajno sodišče v Ljubljani, odd. I., dne 18. junija 1919.

Angleška čudatvorna mast

hladi, čisti, mehča izvlači tuje tvari, ne, prepreči zastupljenje krvi in operacije.

Vpošilja samo proti predplačilu franko K 8.80 za 1 dozo.

Lekarna Thierryja v Pregradu, glavna zaloga v Ljubljani

R. SUŠNIK, Marijin trg št. 5 in vse druge lekarnice.

Josip Jug

stavbeni in pohošteni pleskar in ličar

Rimska cesta št. 16

naznanja, da še vedno dela s pristnim blagom.

Izvršitev točna. Zmerna cena.

Za vsa izvršena dela jamčim 2 leti.

Živo apno, zidno in strešno opeko

-- v celih vagonih -- ponuja

Valentin Urbančič, Ljubljana, Bleiweisova cesta 18 (nasproti liceju.)

Cunje

vsakovrstne, kakor krojaške odrezke, kupuje: Povše, Kranj, št. 119.

Banatska moka.

Komisija „Balkan“ prodaja,

dokler traja zaloga,

lepo, belo moko

za kuho in kruh.

Oddaja samo cele vreče.

Vaniljin sladkor,

Pecilni prašek,

Pravi škrob in čaj

nudi tvrdka

Adria - izdelki

(F. Šibenik)

Ljubljana,

Gosposka ulica 16.

Priporočam svojo veliko zalogo

vžigalnikov

na bencin.

Trgovci znaten popust.

F. K. Kaiser

Šelenburgova ulica št. 6.

250.000 kom. zidne opeke

ima na razpolago

Valentin Urbančič, Ljubljana, Bleiweisova cesta 18.

Vr. XII. 165/19-22.

V imenu Njegovega Veličanstva Kralja!

Deželno sodišče v Ljubljani je razsodilo tako:

Obtoženka Marija Stemenškova, rojena dne 9. januarja 1884 v Gornji Ložnici pri Slov. Bistrici, pristojna v Slovenji Gradec, kat., omožena, branjevka v Ljubljani, že predkaznovana

je kriva, da je meseca januarja 1919 v Ljubljani, izrabljaje izredne razmere, povzročene po vojnem stanju, zahtevala za 1 kg sladkorja očitno čezmerno ceno po 30 K.

Zakrivila je s tem, ker je bila radi prestopka draženja že predkaznovana, pregrešek po § 20 t. 2 a cesarske naredbes z dne 24. marca 1917, št. 131 drž. zak. in

se obsodi

v smislu § 20. t. 2 cesarske naredbes z dne 24. marca 1917 št. 131 drž. zak., z uporabo § 260 b k. z. na 10 (deset) dni strogega zapora, poostrenega s 3 tridimi ležišči in v denarno kazen 300 (tristo) kron, v slučaju neizterljivosti na nadaljnjih 5 (pet) dni zapora; po § 45 št. 1 cit. naredbes se sodba objavi v vseh štirih ljubljanskih dnevnikih (v „Slovenecu“, „Slov. Narodu“, „Jugoslaviji“ in „Napreju“) in z nabitjem na občinski deski v Ljubljani.

V Ljubljani, dne 13. maja 1919.

Lov občine Zgornja Šiška

se bode oddal na javni dražbi dne 23. junija t. l. ob 10. uri dopoldne pri okrajnem glavarstvu v Ljubljani, soba št. 3.

Županstvo Zgornja Šiška

dne 18. junija 1919.

odpisani uljudno naznanjam, da točim pristna domača haloška vina ter postrežem gostom z izborno kuhinjo. ANTON PUSCHL, gostilničar, Ptuj, Aškerčeva ulica.

Otvoritev kegljišča.

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem otvorila v svoji gostilni novo kegljišče. Točim pristna domača vina. Izborna kuhinja. Topla in mrzla jedila.

Matilda Stanitz, Breg pri Ptuj.

OBVESTILO.

Cenjenemu občinstvu uljudno naznanjam, da točim vedno le

izvrstna haloška vina lastnega pridelka.

Svojim gostom postrežem z izborni kuhinjo. Na razpolago je tudi govedina po 12 K, ter teletina po 8 K prednji del in po 10 K zadnji del.

Wagrandl Julij, Ptuj, Prešernova ulica.

Vsakovrstno špecerijsko blago, krento za čevlje, vasilino za usnje, žveplo za vino-grade, žveplo za sode (Einschlag), lipovo liče mesto rafije, metle, surovo kavo, makarone, rezance, vsako množino moke, rogaško in radinsko kislo vodo, 30 do 60% milo, med, konjak,

ponuja veletrgovina

A. Senčar, Ptuj.

Državno zdravilišče za bolne na pljučih

Topoljšica pri Šoštanju.

Pričetek sezije 15. junija t. l. Prošnje za sprejem v zdravilišče se pošiljajo „Kuratoriju za upravo zdravilišča Topoljšice“, ki ima svoj sedež v Ljubljani (poverjeništvu za socialno skrbstvo). Podrobna pojasnila daje „Upraviteljstvo zdravilišča v Topoljšici“. Več glej v dnevnikih.